

We leven in een maatschappij die veel druk legt op mensen, ook op jonge mensen. Er moet zoveel, de verwachtingen zijn zo hoog... Waar haalt een mens de veerkracht om gezond met die druk om te gaan en rechtop te blijven? Wat kan ons weerbaar maken tegen de stormen van het leven? En ook: wat doen we als we toch eens vallen? Wie of wat kan ons dan helpen om weer op te staan? We gaan te rade bij Paulus, een ervaringsdeskundige in vallen en opstaan...

Het leven... een loopwedstrijd?

Als je alleen dit zinnetje van de apostel Paulus leest, kan je de indruk krijgen dat hij een echte 'winner' is: iemand die alles geeft om zijn doel te bereiken, die enkel tevreden is met de eerste plaats en zich 110 procent inzet om zijn ambitie waar te maken. Je kent zo ook wel mensen: vaak heel gedreven, vol vuur en energie, in alles zoekend om de eigen grenzen te verleggen. Gelukkig dat er zo'n mensen zijn, om leiding te geven, om anderen te enthousiasmeren en op sleeptouw te nemen.

Maar toch ... als je je blik heel strak gefocust houdt op het doel, zie je soms niet meer goed wat er om je heen gebeurt: je ziet heel scherp, maar binnen een nauw blikveld. Je riskeert minder oog te hebben voor wie niet zo sterk, slim of snel is. Hoe harder je loopt, hoe verder je verwijderd raakt van mensen die niet zo hard kunnen lopen ... En de concentratie op wat je allemaal 'moet' presteren om het doel te bereiken, dreigt je minder ontvankelijk te maken voor wat anderen jou kunnen geven; je vergeet gemakkelijk waar jij niet zo goed in bent, je eigen broosheid en zwakke plekken.

De wilskracht om te winnen en het ideaal te bereiken, het perfectionisme om alles onder controle te houden, alle inspanningen om uit te blinken, vragen ook veel energie. Wie *altijd* hard wil lopen, wie de eigen grenzen of kwetsbaarheid niet onderkent en aanvaardt, riskeert op een bepaald moment uit de bocht te vliegen of te struikelen, opgebrand en uitgeblust. Hardlopers worden soms hartlijders ...

Saulus, een hardloper

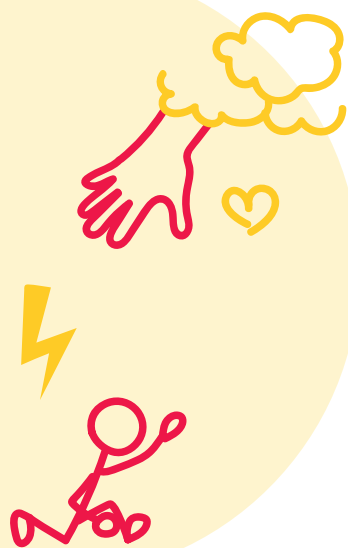
Saulus (de oorspronkelijke naam van Paulus) was in zijn jonge jaren een 'hardloper': iemand die met 'grenzeloze ijver' (Gal 1, 14) en zelfdiscipline de voorschriften van Gods Verbond met zijn volk wilde onderhouden. Hij wilde in de 'wedstrijd om de beste gelovige te zijn' eerst over de streep komen en zo zijn liefde voor God tonen. Hij beschouwde het als zijn roeping om daar ook zijn volksgenoten met grote aandrang toe aan te sporen.

Daarom reageert hij heel radicaal tegen de eerste joden die beginnen te verkondigen dat Jezus Christus niet in de dood is gebleven maar leeft. Hij erkent zelf: *'Ik had net zo'n ijver voor God als u vandaag hebt getoond. Ik heb deze weg [van de christenen] tot de dood toe vervolgd, mannen en vrouwen opgepakt en in de gevangenis gezet.'* (Hnd 22, 3-4) en ook: *'Ik was ervan overtuigd dat ik fel moest optreden tegen de naam van Jezus de Nazoreër.'* (Hnd 26, 9).

Een ontmoeting die alles verandert

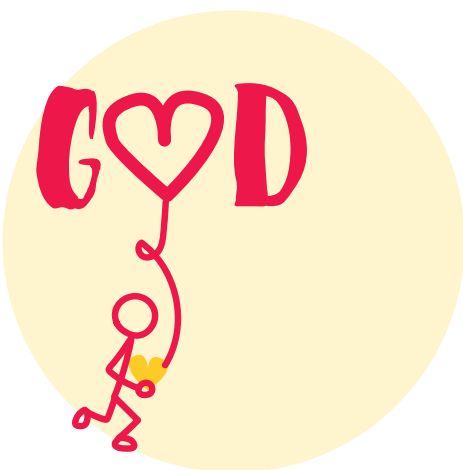
Maar... op een bepaald moment komt 'hardloper' Saulus tot de ontdekking dat hij helemaal vastloopt in zijn race... Sterker nog: hij valt, en tegelijkertijd vallen ook alle zekerheden waarop hij zijn leven had gebouwd aan diggelen. Hij vertelt zelf over dat beslissende moment: *'Ik was op weg en naderde Damascus al, toen mij, rond het middaguur, plotseling een fel licht uit de hemel omstraalde. Ik viel op de grond en hoorde een stem tegen mij zeggen: 'Saul, Saul, waarom vervolg je Mij?' Ik antwoordde: 'Wie bent U dan, Heer?' En Hij zei tegen mij: 'Ik ben Jezus de Nazoreër, die jij vervolgt.'* (Hnd 22, 6-8).

Wat keert het leven van Saulus helemaal om? Wat zet al zijn zekerheden op de helling? De ontmoeting met de levende Heer, Jezus Christus! Paulus ontdekt dat de boodschap van de christenen - Christus leeft! - waar is. Hij gaat inzien en geloven dat de God van Israël in het leven, sterven en verrijzen van Christus de ultieme kracht van zijn liefde heeft getoond: Gods liefde is sterker dan het kwaad en de dood! En dus ook sterker dan het kwaad dat Paulus zelf heeft aangericht! Paulus raakt diep doordrongen van het besef *'dat geen macht in den hoge of in de diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die in Christus Jezus onze Heer is.'* (Rom 8, 39). En hij leidt daaruit af dat de liefde van God dus niet iets is wat je als mens met je eigen wilskracht moet proberen te verdienen. Het gaat in het geloof niet om een wedstrijd waarin je zelf moet bewijzen dat je Gods liefde waard bent: nee, Gods liefde is genade, een ongelooflijk mooi cadeau, dat je allereerst moet leren ontvangen, door er met heel je hart op te leren vertrouwen.

Paulus, de hartloper

Van dan af verandert Saulus, de *hardloper*, in Paulus, de *hartloper*. Ja, zijn leven blijft een 'loopwedstrijd', maar alle reizen die hij verder onderneemt, hebben als enig doel om aan iedereen - niet alleen aan zijn joodse volksgenoten - de gratis, oneindige liefde van God voor alle mensen bekend te maken. De liefde van Christus voor hem wordt het hart van zijn leven. Dat schrijft hij in zijn brieven steeds weer neer: *'De liefde van Christus laat ons geen rust.'* (2 Kor 5, 14). *'Met Christus ben ik gekruisigd. Ikzelf leef niet meer, Christus leeft in mij. Mijn sterfelijk leven is een leven in het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zichzelf heeft overgeleverd voor mij.'* (Gal 2, 19-20).

Het rotsvaste geloof dat niets hem kan scheiden van de liefde van Christus, wordt voor Paulus de krachtbron van zijn leven als apostel. Hij is er diep van overtuigd dat hij door zijn doopsel voorgoed met Christus verbonden is, en dat hij deelt in het Pasen dat Jezus heeft doorgemaakt: de overgang van lijden en sterven naar opstanding en nieuw leven. Paulus leeft niet meer 'op eigen kracht', maar vanuit de kracht van Gods Heilige Geest, de liefdeskracht die ook Jezus uit de dood heeft opgewekt. Dat zorgt ervoor dat Paulus niet meer bang is van kwetsbaarheid en zwakheid. Het maakt hem ook ongelooflijk veerkrachtig en weerbaar tegenover alle tegenslagen, lijden en beproevingen die hem overkomen. Ook dat verwoordt hij krachtig in zijn brieven.

'We hebben het zwaar te verduren gehad, boven onze krachten, zodat we zelfs wanhoopten aan ons leven. Werkelijk, we beschouwden ons reeds als ten dode opgeschreven. Wij moesten leren niet op onszelf te vertrouwen, maar alleen op God, die de doden ten leven wekt. Hij heeft ons gered uit dat dodelijke gevaar en Hij zal ons blijven redden.'
(2 Kor 1, 8-10)

'Maar wij dragen deze schat [=de boodschap van het evangelie] in aarden potten, en zo blijkt dat die overgrote kracht van God komt en niet van ons. Van alle kanten worden we belaagd maar we zitten niet in het nauw; we zijn radeloos, maar niet ten einde raad; we worden opgejaagd maar niet in de steek gelaten; neergeveld maar niet gedood. Altijd dragen wij het sterven van Jezus in ons lichaam mee, opdat ook het leven van Jezus zich in ons lichaam openbaart.'
(2 Kor 4, 7-10)

Kunnen wij hartlopers worden?

Waar kunnen wij vandaag veerkracht vinden? Wat kan ons sterk en weerbaar maken tegenover alle moeilijkheden die wij in ons leven ondervinden? Wat kan ons de kracht geven om weer op te staan als wij vallen? Wat Paulus heeft ontdekt en ervaren, is ook vandaag mogelijk. Deze grote christen en apostel toont ons wat het geloof in Jezus' opstanding uit de dood concreet kan veranderen in een mensenleven. Het toont hoe een doorleefd geloof ons de kracht kan geven om niet meteen om te waaien als het stormt, en om, als we toch vallen, niet neer te blijven liggen, maar weer op te staan, dankzij de kracht die God ons geeft. Als wij onszelf leren toevertrouwen aan de liefde van God voor ons, kan dat ook voor ons een grote krachtbron worden. Dan hoeven ook wij niet meer bang te zijn voor onze kleinheid en kwetsbaarheid.

Tijdens de avondwake van de Wereldjongerendagen in Panama (januari 2019) zei paus Franciscus: 'De liefde van de Heer is groter dan al onze tegenstrijdigheden, kwetsbaarheden en dan al onze kleinheden. Het is precies doorheen al deze tegenstrijdigheden, kwetsbaarheden en kleinheden dat Hij dit liefdesverhaal schrijft. Hij omarmde de verloren zoon, Hij omarmde Petrus na zijn ontkenningen en Hij omarmt ons telkens weer opnieuw, altijd opnieuw wanneer we vallen en Hij ons helpt om op te staan. Want de echte val – opgelet hiervoor – de echte val, die in staat is om ons leven te verwoesten, is die wanneer we op de grond blijven liggen en ons niet laten helpen. Er is een prachtig Alpenlied dat gezongen wordt terwijl men de berg beklimt: "Bij de kunst van het neerdalen, zit de overwinning niet in het voorkomen van de val, maar in het niet blijven neerliggen na een val." Niet blijven neerliggen... De hand geven, opdat anderen je kunnen optillen. Niet blijven neerliggen na een val.'

Wie op God leert vertrouwen, wordt veerkrachtig en is beter gewapend tegen de stormen van het leven. Niet alleen de apostel Paulus heeft dat ontdekt. Heel de Bijbel is van hiervan overtuigd. Bij de profeet Jesaja klinkt het reeds: 'Ook wie jong is, wordt moe en raakt uitgeput, en jonge mannen kunnen zeker bezwijken, maar zij die hopen op de HEER, vernieuwen hun kracht en slaan hun vleugels uit als adelaars; zij lopen en worden niet moe, zij rennen en raken niet uitgeput.'
(Jes 40, 30-31)

Deze laatste zin is een belofte, die we graag omzetten in een oproep: 'Loop met gedrevenheid de wedstrijd die het leven je te lopen geeft, maar doe het niet alleen op eigen kracht. Leer te leven vanuit Gods liefde, zoals Paulus, opdat je telkens weer bij de Heer nieuwe hoop, kracht en moed vindt. Ren, maar om de liefde te winnen!'

Mogelijke vragen om met deze tekst aan de slag te gaan:

- ✧ Ken jij 'hardlopers' in je omgeving? Bewonder je hen? Waarom? Of heb je het er soms moeilijk mee? Waarom?
- ✧ Ken je ook 'hartlopers' in je omgeving, mensen die blijkbaar heel veerkrachtig zijn om de moeilijkheden op hun levensweg te dragen? Kan je vermoeden waar zij hun levenskracht vandaan halen?
- ✧ Hoe ervaar je zelf de verwachtingen die je ouders, familie, vrienden, de maatschappij naar jou toe stellen? Hoe ga je er mee om?
- ✧ Is er iets wat voor jou zwaar is om dragen? Waar haal jij de kracht om dat toch te doen? Wie of wat helpt jou daarbij?
- ✧ Voor Paulus betekende de ontdekking van Jezus' liefde voor hem een ommekeer in zijn leven. Heb jij al iets geproefd van die liefde? Welke mensen of welke gebeurtenissen hebben daarin meegespeeld?
- ✧ Gedoopt worden betekent voor Paulus: voorgoed verbonden zijn met Jezus Christus en in zijn Pasen de kracht putten om zelf ook als 'nieuwe, opgestane' mens te leven. Gedoopt zijn is 'leven vanuit Gods Geestkracht'. Hoe beleef jij je doopsel? Vind je er veerkracht in?
- ✧ Kan je je voorstellen dat het geloof in de opstanding van Christus ook voor mensen vandaag een bron is van kracht, om weer op te staan als ze vallen? Lijkt je dat ook mogelijk voor jou?
- ✧ 'Leef niet op eigen kracht alleen, maar vanuit Gods liefde.' Zie je iets in deze oproep van Paulus? Denk je dat dit ook jou kan helpen om te groeien in (zelf)vertrouwen?